

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:
Перший проректор Набока О.Г.
(ПІБ)
«28» серпня 2020 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ТЬЮТОРСТВА
(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності **011 Освітні, педагогічні науки**
(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою
педагогіка вищої школи
(назва програми)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2020 р.

Розробники:

Саяпіна С.А. – професор кафедри педагогіки вищої школи, доктор педагогічних наук, доцент.

Гарань Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи.

Рецензенти:

Сипченко О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Я. В. Топольник
(ПІБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення

Саяпіна С. А.

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р. протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	вибіркова	
Загальна кількість годин – 105	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
	Семестр	
	3-й	3-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 4	18 год.	18
	Практичні	
	18 год.	16
	Самостійна робота	
	69 год.	71
Вид контролю: залік		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія розвитку теорії та практики тьюторства» є: ознайомлення здобувачів з історією розвитку теорії та практики тьюторства, актуалізація історичного досвіду тьюторингу в сучасних умовах як ресурсу модернізації системи освіти України; теоретичними та практичними аспектами тьюторського супроводу в освітніх закладах провідних країн світу; особливостями тьюторського супроводу як фактору забезпечення якості освіти в умовах реалізації Болонських реформ; поглиблення знань із сучасної теорії та практики організації тьюторського супроводу.

2. МАТРИЦЯ

результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни

«Історія розвитку теорії та практики тьюторства»

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<p>Вміти здійснювати аналітичний пошук наукової інформації з проблем розвитку теорії та практики тьюторства й оцінювати її за критеріями доцільності та достовірності.</p> <p>Уміти застосовувати отримані знання у тьюторських практиках.</p> <p>Розуміти цілі й особливості теорії та практики тьюторства.</p> <p>Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики тьюторського супроводу.</p> <p>Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із проблем тьюторингу з різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій</p> <p>Бути обізнаними із різними контекстами, в яких може відбуватися тьюторський супровід і розуміти цілі й особливості освітніх систем.</p> <p>Уміти здійснювати пошук, оброблення й аналіз інформації щодо тьюторингу з різних джерел, виявляти зв'язки між освітньою теорією, політикою та практикою тьюторства.</p> <p>Вміти узагальнювати емпіричні дані з питань розвитку теорії та практики тьюторства та формулювати висновки.</p>	<p>Словесні методи: інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-презентації, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання).</p> <p>Практичні методи: практичні заняття, навчальні дискусії, робота в групах, мозкова атака, робота в парах.</p> <p>Наочні методи: методи спостереження, ілюстрації, демонстрації, презентації.</p> <p>Робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, аналіз.</p> <p>Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані та ін.</p> <p>Самостійна робота: складання глосарію, ментальних карт, таблиць, написання доповіді, есе, повідомлення, підготовка презентацій.</p>	<p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, оцінювання самостійної роботи (доповідь, есе, повідомлення, презентація, складання глосарію, ментальних карт, таблиць)</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	зокрема			Усього	зокрема		
		лек.	пр.	с.р.		лек.	пр.	с.р.
Тема 1. Тьюторство як ресурс оновлення освітнього процесу в ході вирішення завдань модернізації освіти.	4	4	-	-	4	4	-	-
Тема 1.1. Практики тьюторингу у сучасних освітніх системах провідних країн світу.	4	-	4	-	2	-	2	-
Тема 1.2. Феномен тьюторства в провідних університетах світу.	2	-	2	-	2	-	2	-
Тема 1.3. Інститут тьюторства як ефективний ресурс модернізації освітнього процесу.	12	-	-	12	12	-	-	12
Тема 2. Історіографія проблеми розвитку теорії та практики тьюторства.	2	2	-	-	2	2	-	-
Тема 2.1. Історичні та теоретичні основи тьюторства.	2	-	2	-	2	-	2	-
Тема 2.2. Тьюторство в університетах середньовіччя.	2	-	2	-	2	-	2	-
Тема 3. Тьюторська діяльність у зарубіжних країнах.	2	2	-	-	2	2	-	-
Тема 3.1. Підготовка педагогів до тьюторської діяльності в країнах Європейського союзу.	12	-	-	12	12	-	-	12
Тема 4. Тьюторство в Англії.	2	2	-	-	2	2	-	-
Тема 5. Тьюторство у Польщі.	2	2	-	-	2	2	-	-
Тема 5.1. Становлення та розвиток тьюторингу в освіті Польщі.	2	-	2	-	2	-	2	-
Тема 5.2. Польський досвід упровадження тьюторства у систему освіти.	12	-	-	12	12	-	-	12
Тема 6. Феномен тьюторства в США.	2	2	-	-	2	2	-	-
Тема 6.1. Система тьюторства в університетах США.	2	-	2	-	2	-	2	-
Тема 6.2. Аналіз феномену тьюторства в США.	11	-	-	11	12	-	-	12
Тема 7. Становлення та розвиток тьюторства в освіті України.	2	2	-	-	2	2	-	-
Тема 7.1 Тьюторство як ресурс	2	-	2	-	2	-	2	-

досягнення нової якості освіти України.								
Тема 7.2. Практики тьюторингу в Україні.	12	-	-	12	12	-	-	12
Тема 8. Сучасні моделі тьюторства в країнах світу.	2	2	-	-	2	2	-	-
Тема 8.1. Тьюторство в країнах Західної Європи.	2	-	2	-	2	-	2	-
Тема 8.2. Тьюторство в країнах Сходу.	11	-	-	11	11	-	-	11
Усього годин	105	18	18	69	105	18	16	71

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тьюторство як ресурс оновлення освітнього процесу в ході вирішення завдань модернізації освіти.	4	4
2	Історіографія проблеми розвитку теорії та практики тьюторства.	2	2
3	Тьюторська діяльність у зарубіжних країнах.	2	2
4	Тьюторство в Англії.	2	2
5	Тьюторство у Польщі.	2	2
6	Феномен тьюторства в США.	2	2
7	Становлення та розвиток тьюторства в освіті України.	2	2
8	Сучасні моделі тьюторства в країнах світу.	2	2
Разом		18	18

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Практики тьюторингу у сучасних освітніх системах провідних країн світу.	4	2
2	Феномен тьюторства в провідних університетах світу.	2	2
3	Історичні та теоретичні основи тьюторства.	2	2
4	Тьюторство в університетах середньовіччя.	2	2
5	Становлення та розвиток тьюторингу в освіті Польщі.	2	2
6	Система тьюторства в університетах США.	2	2
7	Тьюторство в країнах Західної Європи.	2	2
8	Тьюторство як ресурс досягнення нової якості освіти України.	2	2
Разом		18	16

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Інститут тьюторства як ефективний ресурс модернізації освітнього процесу.	12	12
2	Підготовка педагогів до тьюторської діяльності в країнах Європейського союзу.	12	12
3	Польський досвід упровадження тьюторства у систему освіти.	12	12
4	Аналіз феномену тьюторства в США.	11	12
5	Тьюторство в країнах Сходу.	11	11
6	Практики тьюторингу в Україні.	12	12
Разом		69	71

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засоби діагностики результатів навчання здобувачів рівня вищої освіти магістр із навчальної дисципліни «Історія розвитку теорії та практики тьюторства» передбачають поточне опитування на практичних заняттях і в процесі консультативної роботи; опитування та співбесіда на лекційних заняттях; перевірка конспектів літературних джерел, доповідей, есе, повідомлень, презентацій, складаного глосарію, ментальних карт, таблиць; залік.

7. Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Ivanytska O. S. Peculiarities of tutoring functioning at the German HEEs in accordance with higher education standards and norms. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, 2019, 7 (81), Iss. 201, 11–13.
2. Борбіт А.В. Підвищення кваліфікації педагогічних кадрів за дистанційною формою навчання : методичний посібник. Біла Церква, 2018. 57 с.
3. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Історія розвитку теорії та практики тьюторства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: С. А. Саяпіна, Н. С. Гарань, О. М. Сипченко, Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 62 с.
4. Костюк І. Хто такий тьютор?: особливості та перспективи нової професії. *Директор школи*. 2018, № 3-4. С. 11-13.
5. Осадча К. До питання щодо інституціоналізації професії тьютора в українському освітньому просторі. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*. 2018. Вип. 6 (1). С. 77–88. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/2404/>

Допоміжна

1. Ivanytska O. The necessity of tutoring implementation at higher education of Ukraine in accordance with European standards. *Управління в освіті: збірник матеріалів ІХ Міжнародної науково-практичної конференції*. Львів, Україна: Видавництво «Левада». 2019. С. 15–16.
2. Haran N., Hlazova V., Sliptsova N. Формування ІКТ-компетентності майбутніх тьюторів у дистанційній освіті. *The influence of lactic acid product on quality indicators of raw meat for the production of sausages. Abstracts of IX International Scientific and Practical Conference*. Turkey 2020. Pp. 451-454.
3. Акініна Н.Л. Тьюторство: зарубіжний досвід. *Історико-педагогічні студії: науковий часопис*, 2018. Вип. 11 – 12. С. 33–38.
4. Бернадзіковська Л. О. Тьюторинг як метод індивідуалізації в освіті. *Молодий вчений*. 2019, № 5.2 (69.2). С. 95–98. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/5.2/21.pdf>.
5. Бойко А. М. Тьюторство як модель партнерських відносин викладач-студент. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*, 2018. Вип.1 (7). С. 18-22. (Серія: Педагогіка та психологія). URL: http://lib.sumdu.edu.ua/library/DocDescription?doc_id=695881
6. Гарань Н. Тьюторський супровід студентів з особливими потребами у закладі вищої освіти. *Фізико-математична освіта*. 2020. Випуск 2(20). Ч. 2. С. 76-81
7. Гарань Н., Зінченко Г. Тьюторський супровід освітнього процесу в умовах розвитку ІКТ. *Актуальні проблеми неперервної освіти в інформаційному суспільстві: збірник матеріалів конференції*. Київ, 2020. С. 165-167.
8. Гарань Н., Рябцева І. Розвиток комунікативного лідерства у майбутніх тьюторів в умовах магістратури Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес: матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. студ. і аспірантів, 2020 р. Харків, 2020. С. 158-161.
9. Осадча К. Організація підготовки тьюторів у США. *Педагогічні науки*. Херсон. 2019, №1 (86). С.312–317.
10. Тарадюк, Д. Професійна підготовка тьюторів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі як педагогічна проблема. *Нова педагогічна думка*. 2018, № 1. С.87–89.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. URL: <http://vnz.org.ua>
2. Євро Освіта. URL: <http://euroosvita.net>
3. Затверджені стандарти вищої освіти. URL: <https://cutt.ly/fkZ2SnO>
4. Інформаційний портал КІТЕРРА. URL: http://kiterra.kiev.ua/tutor_base/

5. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років: проєкт. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 р. схвалено Указом Президента України № 344/2013 від 25 черв. 2013 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
7. Освіта в Україні і за кордоном. URL: <http://osvita.ua>
8. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 1 лип. 2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
9. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квіт. 2015 р. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1421144886/1424935774/>
10. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року: проєкт. URL: http://osvita.ua/doc/files/news/438/43883/HE_Reforms_Strategy_11_11_2014.pdf
11. ТАУ (Тьюторська Асоціація України) URL: <https://www.facebook.com/groups/422788101158453/>
12. Training. academy URL: <https://training.academy/uk/post/8-osnovopolagayushchikh-printsipov-tyutoringa>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Історія розвитку теорії та практики тьюторства» URL: <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1166/>